

Josip Schrott – čovjek izvan struje

Scientia Religionis, quam ex systemate Jacobi Frint in latinum compendium redegit Josephus Schrott (Viennae : Apud Antonium de Haykul, 1823-1824) odnedavno je u knjižnom fondu Zavičajnog odjela. Radi se o četverosveščanom, vrlo cijenjenom priručniku religijskih razmatranja koje je iz kompendija radova Jacoba Flinta, jednog od najistaknutijih austrijskih teologa, izabrao i na latinski preveo Josip Schrott.

Josip Schrott (Svetice, 28. 2. 1791. – Čavoš, 6. 9. 1857.), zagrebački kanonik, prepošt zagrebačkoga kaptola, prior vranski i naslovni biskup beogradsko-smederevski, bio je istaknuta i intrigantna pojava u političkom i crkvenom životu Hrvatske u prvoj polovini 19. stoljeća. Schrott je započeo je profesionalnu karijeru kao profesor na Zagrebačkoj kraljevskoj akademiji znanosti, a od 1844. do 1853. bio je glavni ravnatelj škola u Hrvatskoj. Njegov politički angažman prvo je bio povezan s Horvatsko-vugerskom strankom, ali nakon revolucije 1848. pridružio se krugu oko Narodne stranke. Bio je virilni zastupnik u Hrvatskom saboru i sudjelovao je na zasjedanjima Sabora 1848. Tijekom tih zasjedanja srdačno je podržavao ideju teritorijalne cjelovitosti Trojnog kraljevstva, zajedno s prevladavanjem vjerskih razlika koje su bile preduvjeti suradnje sa Srbima. Tijekom revolucionarnih godina 1848. – 1849. vodio je mladu reformističku skupinu hrvatskog svećenstva koja je podržavala reforme u duhu liberalnog katoličanstva i protivila se službenom stavu Katoličke crkve u vezi s dogmom "Ex patre filioque". To je bio glavni razlog njegovog umirovljenja i povlačenja iz svih crkvenih i svjetovnih službi 1853. godine.

Izvori:

Švoger, Vlasta. Josip Schrott - čovjek izvan struje // *Croatica Christiana periodica : časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilista u Zagrebu*, 36 (2012), 70, str: 105-116

Švoger, Vlasta. Biskup Josip Schrott u javnom životu Hrvatske // *DG Jahrbuch*, Vol. 19, 2012., str: 45-64

Filioque (lat. i od sina), formula u vjerovanju Katoličke crkve koja precizira jedan od dogmatskih članaka o Trojstvu, da Duh Sveti proizlazi od Oca i Sina (*ex patre filioque procedit*). Na formulu proglašenu na općem koncilu u Niceji (325.) da Duh Sveti izlazi od Oca (*ex patre*), uvršten je dodatak "i od Sina" na III. koncilu u Toledo (589.) i otada prihvaćen u Zapadnoj crkvi, dok je na kršćanskom Istoku zadržana formulacija iz Niceje. F. je istican kroz povijest kao jedna od glavnih dogmatskih razlika između dviju Crkava.

Izvor:

<https://proleksis.lzmk.hr/21334/>. Pristupljeno 26. 10. 2020.